

HUMAN RIGHTS WATCH

Brahegatan 29
114 37 Stockholm, Sweden
Tel: +46 (0)73 070 08 48

HRW.org

Arbetsmarknadsdepartementet
10333 Stockholm

Stockholm, 16 augusti 2016

Re A2016/01333/I "Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn"

Human Rights Watch (HRW) tackar för möjligheten att yttra sig över departementspromemorian "Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn" och har följande kommentarer.

HRW:s rapport "Att söka skydd" som publicerades den 9 juni 2016 behandlade det svenska mottagningssystemet för ensamkommande asylsökande barn och tog bland annat upp brister i boendeformer. I rapporten framhölls att "olämpliga boendeformer, som till exempel när ensamma flickor placeras i gruppboenden med pojkar eller när barnen flyttas många gånger, har haft långtgående effekter på en del av de intervjuade barnen. Personalen som arbetar vid gruppboendena får mycket varierande utbildning, vilket innebär att de personer som bär det främsta ansvaret för omsorgen om barnen ibland inte har de kunskaper som krävs".

Rapporten rekommenderade bland annat de svenska kommunerna att:

- *Ha barnens bästa för ögonen när de placeras i boenden och ta vederbörlig hänsyn till deras ålder, kön och speciella sårbarhet.*
- *Se till att boendena har separata och säkra bad- och toalettutrymmen för pojkar och flickor samt separata och säkra sovsalar.*
- *Se till att alla som arbetar med ensamkommande barn har tillräcklig sakkunskap. Utvärdera den befintliga personalens kunskaper och utarbeta en plan för att råda bot på kunskapsluckorna. Utbildningen bör inkludera lämplig information om att identifiera och tillgodose ensamkommande barns speciella behov – inbegripet indikatorer på sexuellt och könsrelaterat våld, barn- och tvångsäktenskap samt människohandel och tecken på psykiska hälsotillstånd som posttraumatisk stress och depression – samt om ursprungsländer, kulturella tänkesätt och interkulturell kommunikation, barns rättigheter och asylförfaranden.*

Rapporten rekommenderade även att den svenska regeringen bör:

- Förbättra regelverken för personal vid gruppboenden, så att de som arbetar med ensamkommande barn har erforderliga kunskaper. Utarbeta program för utbildning av och stöd till gode män, tolkar, personal vid gruppboenden, vårdpersonal och socialarbetare.

Ett uttalat syfte med de föreslagna lagändringarna om möjligheterna att placera ensamkommande barn är att mottagandet ska bli jämnare fördelat, vilket kommer att förutsätta att vissa kommunerna bygger upp en egen verksamhet. Detta kan innebära att man skapar nya boenden och anställer ny personal. I denna process är det viktigt att säkerställa att de synpunkter och rekommendationer som tas upp i HRW:s rapport beaktas; att nya lokaler möten barnens behov och att ny personal ges tillräcklig utbildning. Det är i sammanhanget av stor vikt att det sker ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan olika kommuner och mellan olika regioner och att insatser görs för att underlätta ett sådant utbyte.

Det är också av stor vikt att regeringen utvärderar översynen och stödet till kommunerna för att säkerställa att bristerna när det gäller tillgång till sociala tjänster, hälso- och sjukvård, utbildning och boende systematiskt analyseras och åtgärdas.

Måns Molander
Director, Sverige
Human Rights Watch